EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

EUROSYSTÉM

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 31. októbra 2012

k obmedzeniu platieb v hotovosti

(CON/2012/83)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 2. októbra 2012 žiadosť Ministerstva financií Slovenskej republiky o stanovisko k návrhu zákona o obmedzení platieb v hotovosti (ďalej len „návrh zákona“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článkoch 127 ods. 4 a 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie a článku 2 ods. 1 druhej a tretej zarážke rozhodnutia Rady 98/415/ES z 29. júna 1998 o poradení sa s Európskou centrálnou bankou vnútroštátnymi orgánmi ohľadom návrhu právnych predpisov[1], nakoľko sa návrh zákona týka platobných prostriedkov a Národnej banky Slovenska. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Účel návrhu zákona

1.1 Cieľom návrhu zákona je bojovať proti daňovým podvodom a únikom[2] prostredníctvom zákazu platieb v hotovosti v eurách alebo v inej mene, ak hodnota týchto platieb prevyšuje určité limity. Návrhom zákona sa vo všeobecnosti zakazujú platby v hotovosti, ktorých hodnota prevyšuje 5 000 EUR[3]. Platby v hotovosti v hodnote najviac 15 000 EUR budú dovolené len medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi[4].

1.2 Zákaz sa vzťahuje aj na odovzdanie resp. prijatie hotovosti v cudzine, ktoré súvisí s plnením uskutočneným na Slovensku, ak má odovzdávajúci resp. príjemca na Slovensku trvalý pobyt, prechodný pobyt, tolerovaný pobyt, sídlo, prevádzkareň alebo miesto podnikania.[5]

1.3 V návrhu zákona sa uvádza aj zoznam výnimiek zo zákazu[6]. Uvedené limity sa v zásade neuplatňujú, keď je stranou platby štát alebo iný verejný orgán, alebo keď je pre výnimku závažný dôvod[7].

---

1 Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kapitola 1/zv. 1, s. 446.

2 Pozri všeobecnú časť dôvodovej správy k návrhu zákona, prvý a druhý odsek.

3 Článok I, §4 ods. 1 návrhu zákona.

4 Článok I, §4 ods. 2 návrhu zákona.

5 Článok I, § 7 návrhu zákona.

6 Článok I, § 8 návrhu zákona.

7 Pozri všeobecnú časť dôvodovej správy k návrhu zákona, šiesty odsek písm. c).

1.4 Porušením zákazu stanoveného v návrhu zákona nie je dotknutá platnosť právnych úkonov, na základe ktorých sa vykonala platba v hotovosti[8]. Porušenie zákazu však predstavuje správny delikt, za ktorý sa uloží pokuta do 150 000 EUR[9].

1.5 Návrh zákona by mal nadobudnúť účinnosť 1. januára 2013[10].

2. Konkrétne pripomienky

2.1 ECB poznamenáva, že návrh zákona je v súlade s právom Únie, konkrétne s bodom odôvodnenia 19 nariadenia Rady (ES) č. 974/98 z 3. mája 1998 o zavedení eura[11], v ktorom sa uvádza, že „obmedzenia platieb v bankovkách a minciach, zavedené členskými štátmi z verejných dôvodov, nie sú nezlučiteľné s postavením zákonného platidla eurobankoviek a euromincí za predpokladu, že existujú iné právne prostriedky na vyrovnávanie peňažných pohľadávok“[12]. ECB vychádza z toho, že: i) právne prostriedky na vyrovnávanie peňažných pohľadávok odlišné od hotovosti sú na Slovensku k dispozícii a ii) cieľ návrhu zákona, ktorý spočíva v boji proti daňovým podvodom a únikom, predstavuje cieľ vo verejnom záujme, ktorý kompenzuje dôsledky limitov platieb v hotovosti.

2.2 Limity týkajúce sa platieb v hotovosti by v každom prípade mali byť primerané sledovaným cieľom a nemali by zachádzať ďalej ako je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov. Všetky dôsledky navrhovaných limitov by sa mali dôkladne porovnávať s výhodami pre verejnosť, ktoré sa očakávajú od navrhovaných obmedzení vyrovnávania pohľadávok v hotovosti. S ohľadom na skutočnosť, že opatrenia sa týkajú platieb v relatívne nízkej hodnote, príslušné orgány by mali zaistiť, aby účinky týchto opatrení nezachádzali ďalej ako je potrebné na dosiahnutie cieľa bojovať proti daňovým podvodom a únikom.

Toto stanovisko sa uverejní na internetovej stránke ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 31. októbra 2012

[podpis]

Prezident ECB

Mario DRAGHI

8 Článok I, § 5 návrhu zákona.

9 10 000 EUR v prípade priestupkov, ktorých sa dopustia fyzické osoby nepodnikatelia.

10 Článok II návrhu zákona.

11 Ú. v. ES L 139, 11.5.1998, s. 1.

12 ECB to neustále potvrdzuje vo svojich stanoviskách, naposledy v stanovisku CON/2012/36. Všetky stanoviská ECB sú dostupné na internetovej stránke ECB www.ecb.europa.eu.